

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Arte e Paisaxe		Código	630G03005
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	ComposiciónProxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Pérez Sanchez, Yolanda	Correo electrónico	yolanda.perez@udc.es	
Profesorado	Pérez Sanchez, Yolanda	Correo electrónico	yolanda.perez@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
B4 - Que os alumnos poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público especializado e non especializado		B4	
CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e na cultura da sociedade.			C7
CT6 - Capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades. identificar críticas, establecer prazos e cumprir con eles. Capacidade para traballar individualmente, cunha actitude autocrítica.			C6
CT8 - Comprender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			C8
CE39 - Coñecemento axeitado da historia xeral da paisaxe.	A39		
CT4 - Adquirir habilidades para a vida. e hábitos, rutinas e estilos de vida saudábeis			C4
CT5 - Estimular a capacidade de traballar en equipos interdisciplinarios ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible.			C5
CT3 - Desenvolver o exercicio da cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos ea perspectiva de xénero. Capacidade para traballar nun grupo e cubrir situacións problemáticas colectivamente.			C3
CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas. Habilidade na xestión das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC). Capacidade de obter información adecuada, diversa e actualizada. Uso de información bibliográfica e de Internet.			C2
CT1 - Expresarse correctamente, tanto oralmente como por escrito, nos idiomas oficiais da comunidade autónoma. Capacidade de análise e síntese. Capacidade de razoamento e argumentación. Capacidade de desenvolver e presentar un texto organizado e comprensible. Capacidade de facer unha exposición en público de forma clara, concisa e coherente.			C1
CG1 - Comprender o papel das belas artes, a historia e as teorías da paisaxe, así como as tecnoloxías e as ciencias humanas relacionadas con el.		B6	
CB5 - Que os estudantes desenvolvan as destrezas de aprendizaxe necesarias para emprender estudos con alto nivel de autonomía		B5	
CE40 - Coñecemento axeitado da estética e da teoría e da historia das artes plásticas e das artes aplicadas.	A40		
CB1 - Que os estudantes demostraron posuír e comprender o coñecemento nunha área de estudo que parte da base do ensino secundario xeral e normalmente atópanse nun nivel que, aínda que está soportado por libros de texto avanzados, tamén inclúe algúns aspectos. o que implica coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo		B1	

CB2 - Que os alumnos saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación de xeito profesional e teñen as habilidades que se adoitan demostrar coa elaboración e defensa dos argumentos ea resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	B2
CB3 - Que os alumnos teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (xeralmente dentro da súa área de estudo) para facer xuízos que inclúan unha reflexión sobre cuestións relevantes de índole social, científica ou ética.	B3

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE TEMÁTICO 1: Paisaxe, arquitectura e xardín	TEMA 1: Introdución. A paisaxe como construción cultural TEMA 2: Paisaxe, Arquitectura e xardín na Antigüidade e na Europa medieval TEMA 3: O xardín na Idade Moderna: contemplación e espectáculo TEMA 4: Contemporaneidade e novos paradigmas
BLOQUE TEMÁTICO 2: A paisaxe na práctica artística	TEMA 5: A paisaxe antes da paisaxe. A representación da paisaxe na arte occidental ata o século XVII. TEMA 6: A pintura de paisaxe TEMA 7: A paisaxe na arte contemporánea TEMA 9: Outras aproximacións artísticas á paisaxe: cinema, fotografía e arte sonora

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A39 A40 B3 B6 C3 C4 C7	45	0	45
Análise de fontes documentais	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	15	20	35
Proba obxectiva	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	2	0	2
Presentación oral	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	15	15	30
Traballos tutelados	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	15	20	35
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas de presentación oral complementadas con medios audiovisuais que facilitan a transmisión do coñecemento e facilitan a súa aprendizaxe
Análise de fontes documentais	Lectura obligatoria de una selección de textos en torno a los contenidos de cada uno de los temas que componen la materia
Proba obxectiva	Proba escrita que evaluará o coñecemento e comprensión do contido teórico e as súas aplicacións a través da análise de casos estudados durante o curso. O examen consta de dúas partes: desenrolo teórico e análise de obras
Presentación oral	Como complemento ás sesións maxistrais e para promover a aprendizaxe autónoma, o alumno realizará un breve traballo de investigación, baseado nun tema asignado pola profesora, que terán que expoñer na aula.

Traballos tutelados	Para promover a aprendizaxe autónoma, a clase organizarase en grupos de tres. Estes grupos deben traballar nun ou dous textos seleccionados polo profesor, en relación cos bloques temáticos da materia. O proceso e resultado deste traballo en grupo serán expostos na clase.
---------------------	---

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Traballos tutelados	Titorización dos traballos de investigación que o alumnado debe presentar na aula.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	Proba escrita que evaluará o coñecemento e comprensión do contido teórico e as súas aplicacións a través da análise de casos estudados durante o curso. O examen consta de dúas partes: desenrolo teórico e análise de obras.	60
Presentación oral	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	Presentación individual na clase dun traballo relacionado co programa, acordado ca profesora da materia	20
Traballos tutelados	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	Para promover a aprendizaxe autónoma, a clase organizarase en grupos de tres. Estes grupos deben traballar nun ou dous textos seleccionados pola profesora, en relación cos bloques temáticos da materia. O proceso e resultado deste traballo en grupo serán expostos na clase.	20

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	Bibliografía Básica BARIDON, Michel (2008). Los jardines: paisajistas, jardineros, poetas. 3 volúmenes. (1. Antigüedad Extremo Oriente; 2. Islam, Edad Media, Renacimiento, Barroco; 3. Siglos XVIII- XX). Madrid: Abada. BERQUE, Agustin (2009). El pensamiento paisajero. Madrid: Biblioteca Nueva. JAKOB, Michael (2018). El jardín y las artes. Madrid: Siruela. MADERUELO, Javier (2020). El Espectáculo del Mundo. Una Historia Cultural del Paisaje. Madrid: Abada. MADERUELO, Javier (2005). El paisaje. Génesis de un concepto. Madrid: Abada. MADERUELO, Javier (2007). Paisaje y Arte. Madrid: Abada. MADERUELO, Javier (2006). Paisaje y pensamiento. Madrid: Abada, Fundación Beulas. MILANI, Raffaele (2015). El arte del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva. NOGUÉ, Joan (2007). La construcción social del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva. ROGER, Alain (2007). Breve tratado del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva. STEENBERGEN, Clemens y REH, Wouter (2001). Arquitectura y paisaje. Barcelona: Gustavo Gili.

Bibliografía complementaria	Bibliografía complementaria Bloque 1: BERUETE, Santiago. Jardinosofía: una historia filosófica de los jardines. Turner, Madrid, 2016. BATLLE, Enric. El jardín de la metrópoli: del paisaje romántico al espacio libre para una ciudad sostenible. Gustavo Gili, Barcelona, 2011. CLÉMENT, Gilles. Manifiesto del Tercer paisaje, Gustavo Gili, Barcelona, 2007. FARIELLO, Francesco. La arquitectura de los jardines. De la Antigüedad al siglo XX. Reverte, Madrid, 2004. HANSMANN, Wilfried. Jardines del Renacimiento y del Barroco. Nerea, Madrid, 1989. IMPELLUSO, Lucia. Gardens in Art. Getty Publications, 2007. JELLICOE, Geoffrey & Susan. El paisaje del hombre. Gustavo Gili, Barcelona, 1995. Bloque 2: BEARDSLEY, John. Earthworks and Beyond: Contemporary Art in the Landscape. Abbeville, N. York, 1984. GALOFARO, Luca. Artsapes. El arte como aproximación al paisaje contemporáneo. Gustavo Gili, Barcelona, 2007. GUASCH, Anna M^a. El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural. Alianza, Madrid, 2000. KASTNER, Jeffrey (ed.). Land art y arte medioambiental. Phaidon Press, 2005. KRAUSS, Rosalind. ¿La escultura en el campo expandido? en VVAA. La Postmodernidad. Kairós. Barcelona, 2006. MADERUELO, Javier (ed.). Arte público: naturaleza y ciudad. Fundación César Manrique, Lanzarote, 2001. ¿El espacio raptado. Biblioteca Mondadori, Madrid, 1990. ¿La pérdida del pedestal. Círculo de Bellas Artes, Madrid, 1994. MARCHÁN FIZ, Simón. Del arte objetual al arte de concepto. Epílogo sobre la sensibilidad «postmoderna». Akal, Madrid, 1986. NOGUÉ, Joan. El Paisaje en la cultura contemporánea. Biblioteca Nueva, Madrid, 2008. PÉREZ LÓPEZ, Héctor J. La naturaleza en el arte posmoderno. Akal, Madrid, 2004. RAQUEJO, Tonia. Land Art. Nerea, Madrid, 1998. SMITHSON, Robert. Selección de escritos. Ediciones Alias, Méjico, 2009. WOLF, Norbert. Pintura Paisajista. Taschen, Colonia, 2008.
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

"-Tal e como recolle a diferente normativa aplicable á docencia universitaria, nesta materia debe incorporarse a perspectiva de xénero (utilizarse unha linguaxe non sexista, empregarse bibliografía de autores de ambos sexos, fomentarase a intervención nas clases docentes. alumnado. ...)-Traballarse na identificación e modificación de prexuízos e actitudes sexistas e incidirse no medio para modificalos e promover valores de respecto e igualdade.-Hai que detectar situacións de discriminación por razón de xénero e propor accións e medidas para corríxilas?.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías